

58. Justifikationssagen

I justifikationssagen gjorde advokat Henrik Karl Nielsen gældende, at FDV ved at anlægge sag mod Laserdisken ApS havde anlagt sag mod den forkerte part. Forløbet i justifikationssagen viser, hvor langt dommerne er parate til at gå for at hjælpe vennerne i netværket.

Formalitätsindsigelsen

I januar 2006 havde Per Christensen og jeg konkluderet, at frem for at bore i en klodset formalitetsfejl var det bedre at gøre det klart for retten, at jeg havde gjort nøjagtigt, som Johan Schlüter havde skrevet til Kulturudvalget, at man skal gøre. Når det blev klart for dommerne, at konflikten var konstrueret af FDV selv, ville sagen falde, og måske ville FDV endda få en reprimande for deres opførsel.

Det undrede mig, at FDV's advokater turde køre et så klart velovervejet angreb igennem, men måske havde de ikke kalkuleret med, at jeg havde gemt mine breve og indlæggene fra lovforslagets behandling? Imidlertid var der intet, der tydede på, at sammenhængen interesserede domstolene.

Albert Einstein er citeret for at have sagt: "Insanity is doing the same thing over and over again and expecting different results."

Det førte ingen vegne at prøve at forklare sagens sammenhæng. Til gengæld var Henrik Karl Nielsen sikker på, at jeg ikke var omfattet af de anlagte sager mod Laserdisken ApS. Det var lidt bizart. Kun en uge før razziaen havde jeg meddelt Skattecenter Aalborg, at selskabet ville blive opløst inden nytår, men min revisor tøvede. "Det ser ikke godt ud at opløse et selskab, når det lige er blevet stævnet," sagde han, og vi besluttede at vente med at opløse selskabet.

Jeg satte Henrik Karl Nielsen ind i retssagerne om FDV's udlejningsmonopol, hvor dommerne havde været lige så træge. Det var kutyme, at kun FDV måtte udleje i Danmark, og hverken EU-retten eller Johan Schlüters manipulationer fik lov til at stå i vejen. Der var meget déjà vu over situationen, og vi måtte prøve noget nyt. Henrik Karl Nielsen bad da byretten om at få det bevissikrede materiale retur!

Laserdisken v/Hans Kristian Pedersen har rettet henvendelse til mig i anledning af, at fogedretten i Aalborg den 29. november 2005 har afsagt kendelse om forbud og bevissikring. Af kendelsen fremgår, at rekvisitus/kærende var Laserdisken ApS.

Fogedrettens kendelse af 29. november 2005 har alene retskraft over for Laserdisken ApS, hvilket indebærer, at bevissikringen alene omfatter materiale m.v., der tilhører Laserdisken ApS. Det følger heraf, at min klient, Laserdisken v/Hans Kristian Pedersen, har krav på at få de bevissikrede effekter, der ikke vedrører Laserdisken ApS, men vedrører Laserdisken v/Hans Kristian Pedersen, udleveret.

Advokat Henrik Karl Nielsen til Retten i Aalborg, 25. september 2006

Med hensyn til sagsøgtes advokats bemærkninger om, at sagen ikke er rettet mod rette juridiske person, skal alene bemærkes, at dette synspunkt også var forsøgt inddraget under kæresagen for Vestre Landsret, uden at det på nogen måde blev taget til efterretning. Sagsøgte agerede under bevissikringsforretningen i enhver henseende som rette rekvisitus, og dette må også - som af Vestre Landsret - lægges til grund at være sket, alternativt at sagsøgte har accepteret, at kendelserne også vedrører ham.

Det skal oplyses, at der i indeværende uge vil blive indleveret en forbudsbegæring mod Laserdisken v/Hans Kristian Pedersen til fogedretten i Aalborg.

FDV v/Lars Segato til Retten i Aalborg, 26. september 2006

FDV i panik

Denne gang kom der prompte en reaktion fra Lars Segato. Ifølge retsplejelovens § 351, stk. 4, skal formalitetsindsigelser fremsættes i svarskriftet, og det havde jeg gjort allerede i januar. Ingen reaktion. Lars Segato havde heller ikke kommenteret redegørelsen om ejerforholdene i min skriftlige forklaring til Vestre Landsret.

Men udsigten til, at det bevissikrede materiale fra min personlige virksomhed blev tilbageleveret, fik Lars Segato til at fare i blækhuset. Nu var problemet til at tage og føle på. Retsudvalget har specifikt taget højde for den situation, at der ikke inden 4 uger er anlagt sag mod rekvisitus. Så kan denne kræve materialet tilbageleveret, og det kan ikke bruges i en efterfølgende retssag som bevis for krænkelser eller overtrædelser. Retsplejelovens § 653 c (side 806) indeholder den lovtæst, der svarer til bemærkningerne i afsnit 5.10 (side 787).

Under bevissikringen vidste jeg dårligt nok, hvad der foregik. Lars Segato var i fuld kontrol, og han krævede både det ene og det andet og fik lov til det af Dorete Bager, men bagefter stod det klart, at der var gennemført en dobbelt bevissikring: en bevissikring mod anpartsselskabet Laserdisken ApS samt en bevissikring mod mig, dvs. virksomheden Laserdisken v/Hans Kristian Pedersen.

Det kunne være sket lovligt, f.eks. hvis FDV havde fulgt Domstolsstyrelsens vejledning til udfyldning af stævningsblanketten (side 692). Niels Bo Jørgensen kunne havde skrevet både selskabet og mig på rekvisitionen. Domstolsstyrelsens vejledning er ikke til at misforstå. Hvis sagsøgte er et selskab, skal både selskabsform og CVR-nr. angives. Hvis sagsøgte er en personligt ejet virksomhed, skal også navnet på ejeren fremgå.

Niels Bo Jørgensen havde af egen fri vilje valgt at indlede retsskridt kun mod Laserdisken ApS, og loven er klar. Da der var gået mere end 4 uger, havde jeg ret til at få det materiale, der ikke vedrørte selskabet, tilbageleveret.

Henrik Karl Nielsen og jeg var godt tilfreds med Lars Segatos reaktion. Først bekræfter han i brevet, at jeg har givet landsretten besked om ejerforholdene, og så bekræfter han indirekte, at jeg ikke er omfattet af retssagen ved at annoncere, at han vil indlevere en forbudsbegæring mod min personlige virksomhed.

Det var ikke med min gode vilje, at der ikke var sket noget i justifikationssagen i ni måneder, men det er normalt, at man afventer udfaldet af et kæremål. Hvis en fogsagsag ophæves i kæremålet, falder sagen også, og justifikationssagen undgås. Det er imidlertid unormalt at vente i ni måneder på et kæremåls afgørelse.

Henrik Karl Nielsen foreslog, at spørgsmålet om rette part behandles særskilt, og det accepterede Lars Segato. I processkriftet til byretten - hvor han angiver de to sagsøgte parter korrekt, men ukorrekt angiver FDV som sagsøger i stedet for medlemmerne - går hans argumentation ud på, at jeg må anses for at være trådt ind i sagen, fordi jeg opførte mig, som om jeg var rette rekvisitus, og fordi jeg ikke allerede før svarskriftet havde gjort opmærksom på formalitetsfejlen.

Foreningen af Danske Videogramdistributører

v/advokat Johan Schlüter

Højbro Plads 10

1200 København K

(sagsøger)

mod

Laserdisken ApS

Prinsensgade 38

9000 Aalborg

CVR-nr. 21 73 05 99

(sagsøgte 1)

og

Laserdisken v/Hans Kristian Pedersen

Prinsensgade 38

9000 Aalborg

CVR-nr. 10 19 42 45

(sagsøgte 2)

Supplerende sagsfremstilling

Det skal indledningsvist bemærkes, at sagsøger forstår anmodningen om særskilt behandling i medfør af retsplejelovens § 253 af spørgsmålet om rette part, således at det skal afgøres, om hvorvidt sagsøgte 2 også er omfattet af indeværende sag.

Sagsøgte 2 er indtrådt i indeværende sag, hvilket med al tydelighed fremgår af følgende omstændigheder:

Hans Kristian Pedersen var i telefonisk kontakt med sin advokat under forløbet, jf. fogsedagsudskriftet, side 3. Sagsøgte var således ikke afskåret fra juridisk bistand. Sagsøgte havde derfor mulighed for at gøre gældende, at rekvisitionen skulle være indleveret mod en forkert part. Dette skete ikke, og samtlige efterfølgende dispositioner bekræfter, at sagsøgte 2 oplevede sig som part i relation til fogsedforretningerne.

Dommer Henrik Bjørnager Nielsen

Jeg syntes, at Lars Segatos argumenter var temmelig fantasifulde. Hvordan kunne jeg opføre mig som andet end rekvisitus? Han og Dorete Bager var bare kommet busende, så hvad havde han forventet af opførsel fra min side?

Jeg talte ganske vist med advokat Anders Hjulmand i telefonen, men samtalen drejede sig blot om at få lov til at holde et retsmøde. Hvordan mener Lars Segato, at Anders Hjulmand igennem telefonforbindelsen skulle kunne opdage, at det var anpartsselskabet, som FDV havde angivet som rekvisitus?

Hvis jeg havde opdaget fejlen, havde jeg sikkert uden nærmere overvejelser gjort opmærksom på den, men Lars Segato og Niels Bo Jørgensen havde valgt en fremgangsmåde, der så vidt muligt skulle forhindre mig i at komme til orde, og det var lykkedes for dem. De gav mig ikke chancen for at påpege ret meget under fogedforretningen, der var klappet af med Dorete Bager på forhånd.

Retten indkaldte til et forberedende telefonmøde onsdag den 7. marts 2007 kl. 13.00, og det overlod jeg til Henrik Karl Nielsen. Jeg ventede spændt på at høre fra ham, og allerede kl. 13.05 ringede han til mig for at aflægge rapport:

- Ja, det tog ikke lang tid. Dommeren var Henrik Bjørnager Nielsen, og han var godt forberedt. Han indledte med at fortælle Lars Segato, at han havde været alle processkrifterne igennem, og han havde forgæves ledt efter dokumentation på, at du er trådt ind i sagen. Lars Segato begyndte på sit sædvanlige sludder, men det gad dommeren ikke høre på. Han sagde kort, at ifølge retsplejeloven fremgår det af stævningen, hvem der er sagens parter, og nu skriver han i retsbogen, at det er Laserdisken ApS, der er sagsøgt i sagen - og kun Laserdisken ApS. Så gav han Lars Segato tre uger til at fremlægge dokumentation på, at du er indtrådt i sagen.

Det var en fantastisk oplevelse. Det var første gang, at jeg i en tvist mod FDV var stødt på en dommer, der lagde vægt på, hvad der stod i loven!

Det viste sig at være en sjælden oplevelse. I de efterfølgende 10 år var det kun undtagelsesvist, at dommerne fra Retten i Aalborg og Vestre Landsret tog hensyn til lovgivningen, men lige på det tidspunkt skimtede jeg et lys i horisonten.

Det tilkendegaves fra rettens side, at det alene er Laserdisken ApS, som på nuværende tidspunkt kan anses som sagsøgt part i sagen.

Retsbogen for Retten i Aalborg, 7. marts 2007

Jeg skal meddele, at sagsøger kan tiltræde, at ovenstående sag berammes til delforhandling. Sagsøger tiltræder endvidere, at alene Laserdisken ApS er sagsøgt part i sagen.

FDV's proceserklæring, 28. marts 2007

Forligsforhandlinger og deldom

Vi blev indkaldt til delforhandling den 18. september 2007. Lars Segato var ikke klar over, hvad det skulle til for. Han havde jo tabt. Han havde ikke fået medhold i påstanden om, at jeg var omfattet af sagen. Henrik Karl Nielsen forklarede ham, at der ikke var taget stilling til, om Laserdisken ApS var "rette" sagsøgte.

Efter omstændighederne er det ikke så mærkeligt, at Lars Segato begyndte at forhøre sig om mulighederne for et forlig, og jeg accepterede, at vi i forbindelse med delforhandlingen i byretten holdt et forligsmøde.

Da vi mødtes i byretten, var Lars Segato venligheden selv. Trods den håbløse situation for FDV gennemførte han professionelt sin rutine med påstande om, at FDV naturligvis havde krav mod både mig og selskabet, og da Vestre Landsret ikke havde tillagt det betydning, at sagen var anlagt mod selskabet, måtte det være fordi, landsretten anerkendte, at Laserdisken ApS var rette sagsøgte.

Henrik Karl Nielsen gennemgik den fremlagte dokumentation og redegjorde for anpartsselskabsloven, CVR-loven, momsloven og e-handelsloven (side 694). Jeg havde informeret korrekt, og alle bilag viste, at jeg - ikke selskabet - stod bag FDV's "kontrolkøb". Det var derfor en fejl at anlægge sagen mod selskabet.

Det hele var overstået på mindre end en time. Dommer Helle Dietz meddelte, at hun ville afsige dom om 14 dage. Hun forlod retslokalet, og vi andre drøftede et muligt forlig. Jeg fortalte om Davids registreringer og forbudt-programmet, og Lars Segato anerkendte, at det kunne bruges til at undgå parallelimport. Jeg var også interesseret i at afslutte stridighederne. Retssagerne dræned energi, så jeg tilbød at frafalde alle krav om erstatning, hvis FDV også frafaldt alle deres krav. Den fremtidige adfærd måtte så afgøres af retssagen om lovens fortolkning.

Lars Segato lovede at prøve at få medlemmerne til at acceptere forliget. Så tæt var vi på at afslutte retssagerne, men Helle Dietz' delafgørelse ændrede det hele.

Rettens begrundelse og afgørelse

Det lægges til grund som ubestridt, at det ikke var sagsøgte, men Hans Kristian Pedersen, der drev forretningen "Laserdisken", da bevissikring og forbudsforretning blev foretaget. Videre lægges til grund, at sagsøgte ikke, hverken i fogedretten eller senere i Vestre Landsret gjorde gældende ikke at være rette rekvisitus, idet dette anbringende første gang fremsættes under denne justifikationssag. Da fogedretten, som stadfæstet af landsretten, på dette grundlag gennemførte fogedforretningerne mod Laserdisken ApS, er denne juridiske person eneste - og rette - sagsøgte under den påfølgende justifikationssag, hvorfor sagsøgers påstand herom tages til følge. Retten har ikke herved taget stilling til de foreløbige retsmidlers lovlighed.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Sagsøgte, Laserdisken ApS, skal anerkende at være rette sagsøgte.

Dommer Helle Dietz

Der er næppe tvivl om, at Helle Dietz forlængede retssagerne med 8½ år. Sagerne var startet og styret af FDV's advokater, og deres sjuksk var nu ført til en sag mod et inaktivt, tomt selskab og en ulovlig bevissikring mod mig. Det så ikke ud til, at selskaberne ønskede - endsige kendte til - den krig, advokaterne havde startet. De havde givetvis accepteret et tilbud om at komme ud af det igen med skindet på næsen, men Helle Dietz gav advokaterne blod på tanden. Hendes delafgørelse var så vanvittig, at jeg dårligt ved, hvor jeg skal begynde. Sandsynligvis var hun motiveret af et kollegialt hensyn til Dorete Bager, der havde fået problemer, fordi hun ikke havde undersøgt noget som helst, før hun efterkom FDV's ønsker, og Helle Dietz fandt det belejligt at give mig skylden for hele miseren.

Lars Segato er ikke dum. Han så perspektiverne i, at jeg - den eneste, der under bevissikringen ikke var klar over, at Laserdisken ApS var angivet som rekvisitus - fik skylden for Niels Bo Jørgensens fejl, som Dorete Bager burde have opdaget. Hun burde have undersøgt, om der var en sammenhæng mellem rekvisitus og den fremlagte dokumentation, og hun burde have sikret, at bevissikringen skete hos den angivne rekvisitus. Lars Segato kunne pludselig gå på vandet, og prisen for et forlig steg øjeblikkeligt fra 0 kr. til 300.000 kr. i erstatning til FDV, og jeg afslog.

Helle Dietz havde ikke taget stilling til, om bevissikringen var lovlig, så vi skulle i retten igen. Ifølge retsplejelovens § 653 c skal justificationssagen omhandle de krænkelser, som *begrundede* anmodningen om en undersøgelse, så sagen var klar. Uanset om der var tale om ophavsretlige krænkelser, besiddelse af euforiserende stoffer eller ulovlig våbenbesiddelse, kunne FDV's dokumentation ikke begrunde en undersøgelse af selskabet, idet *alle* bilag vedrørte min personlige virksomhed. Uanset hvad problemet måtte være, vedrørte det *ikke* Laserdisken ApS.

I påstandsdokumentet, hvis funktion er at opsummere sagen, nedlagde FDV uden videre en ny påstand om erstatning, men frafaldt påstanden om fagedforbud. Samtidig fremlagde Lars Segato de bevissikrede fakturaer som helt nye bilag. Jeg protesterede og gjorde samtidig opmærksom på, at spørgsmålet om krænkelser af ophavsretlige rettigheder slet ikke havde været behandlet i sagen.

For så vidt angår sagsøgers nye påstand og nye bilag skal jeg med henvisning til artikel 6 i Den Europæiske Menneskeretskonvention meddele retten, at jeg ikke ser mig i stand til at forholde mig til den nye påstand allerede under domsforhandlingen den 5. februar. Det bemærkes, at relevante spørgsmål som lovfortolkning, erstatningsgrundlag, erstatningsansvar, tabsbegrænsning og culpa ikke har været behandlet i sagen tidligere. Endvidere har sagsøger været i besiddelse af de fremlagte bilag siden den 11. december 2006, hvorfor det ikke kan anses for undskyldeligt, at erstatningspåstanden først fremsættes nu.

Helle Dietz' ufattelige afgørelse

Jeg kan ikke finde anden forklaring på Helle Dietz' adfærd, end at hun ville bruge mig som syndebug for FDV's og Dorete Baggers fejl.

Lars Segato indså, at han ikke kunne forsvare et forbud mod salg rettet mod et tomt selskab, så han frafaldt påstanden om forbud. Helle Dietz tillod ham ikke at fremsætte den nye påstand om erstatning så sent i forløbet. Selv for hende var det for sent, men hun gav ham til gengæld en anden og endnu større gave.

Jeg havde ikke forestillet mig, at hun ville tillade Lars Segato at fremlægge de bevissikrede fakturaer som bilag, før det var afgjort, om bevissikringen var lovlig, men det gjorde hun allerede under domsforhandlingen:

- Jeg er ligeglad med, om bilagene er fundet i et gammelt skur. Hvis de kan belyse, hvad der er sket, kan de fremlægges, sagde hun overraskende og lagde op til, at FDV kunne anlægge en erstatningssag mod mig efterfølgende.

Omstændighederne betød intet. Hun så bort fra, at salget vedrørte film, der var importeret før lovens ikrafttræden og solgt efter aftale med FDV's advokat Torben Steffensen, eller film, der var importeret, efter at FDV og medlemmerne kunne have gjort indsigelse, men ikke havde reageret. Det er et mysterium, hvordan hun kom frem til, at FDV skulle have erstatning. Er der opstået en ny naturlov?

Laserdisken parallelimporterer => FDV skal have erstatning

Rettens begrundelse og resultat

Det fremgår af de fremlagte bilag, herunder sagens bilag 9, der er indsamlet af den af fogedretten udpegede edb-sagkyndige, at sagsøgte fra den 2. januar 2003 har solgt en række film, bl.a. importeret fra USA. Sagsøgers medlemmer har rettighederne til en større andel af disse film, og det findes på baggrund heraf godtgjort, at sagsøgte i en periode fra den 2. januar 2003, til virksomheden blev overdraget 1. juli 2004, ved parallelimport og salg har krænket sagsøgers medlemmers rettigheder, og den den 29. november 2005 foretagne bevissikring har været nødvendig for sagsøger, bl.a. med henblik på at kunne opføre et erstatningskrav. Bevissikring efter retsplejelovens § 653, stk. 2, kan foretages også vedrørende afsluttede handlinger, hvorfor den foretagne bevissikring har været lovlig.

For så vidt angår sagsomkostninger har retten lagt vægt på, at justifikationspåstanden vedrørende det nedlagte fogedforbud er frafaldet, at dette først skete i påstandsdokumentet, og at sagsøger i samme påstandsdokument nedlagde ny påstand om erstatning, og at retten ikke tillod denne påstand nedlagt. Under hensyn hertil, og til sagens resultat, ophæves sagens omkostninger.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, Laserdisken ApS, skal anerkende, at den af Fogedretten i Aalborg den 29. november 2005 gennemførte bevissikring var lovlig.

Retssikkerhedsproblem nr. 1: Selvinkriminering

Det provokerede mig i sig selv, at jeg blev bebrejdet ikke at have reddet Dorete Bager og FDV, når de selv havde tilrettelagt et forløb, der forhindrede mig i det, men lad os forlade de logistiske umuligheder og se på de retssikkerhedsmæssige problemer. Lad os begynde med beskyttelsen mod selvinkriminering.

Hvis man arresteres i USA og efterfølgende forhøres af politiet, vil man få sine rettigheder læst op. Det sker ofte med følgende ord: "You have the right to remain silent. Anything you say can and will be used against you in a court of law. You have the right to an attorney. If you can't afford an attorney, one will be provided for you. Do you understand the rights I have just read to you? With these rights in mind, do you wish to speak to me?" Hvis det ikke bliver sagt, og arrestanten ikke giver et positivt samtykke, kan forklaringen ikke bruges i retten.

Fra amerikansk tv kendes også begrebet "take the fifth". Der henvises til den amerikanske forfatnings femte tilføjelse, en del af de såkaldte *Bill of Rights*, der fastslår, at en anklaget ikke er forpligtet til at vidne mod sig selv og herunder ikke kan tvinges til at udlevere oplysninger til skade for sig selv.

Den Europæiske Menneskeretskonvention indeholder en lignende ret til en fair retssag, der ifølge Domstolens praksis omfatter "the individual's right to remain silent and not to contribute to incriminating himself".

På dansk er det blevet til, at man ikke må tvinges til at udlevere oplysninger til skade for sig selv. Det kaldes selvinkriminering. Ikke alene har alle danske statsborgere disse rettigheder, det er også politiets og dommernes pligt at informere de anklagede om det. Problematikken blev også debatteret under forhandlingerne om bevissikringsreglerne, så man behøver ikke at have studeret international ret for at kende til disse regler. Det er rigeligt at læse Retsudvalgets bemærkninger til bevissikringsreglerne (side 787).

Alligevel er alt dette totalt ukendt for Retten i Aalborg og Vestre Landsret, men Elmir Tartic fra Københavns Byret advarede korrekt både Kenn og mig. Der skal jo ikke megen fantasi til at forestille sig, hvad der ville være sket, hvis jeg under fogedforretningen havde sagt til Dorete Bager og Lars Segato:

- Det er faktisk ikke Laserdisken ApS, der ejer Laserdisken. Det er mig!

Antruffet blev medarbejder Kenn Andersen, der blev gjort bekendt med sagen og fik udleveret rekvisition med bilag. Han blev vejledt om, at han ikke havde pligt til at afgive forklaring, og at han havde ret til at tilkalde en advokat. Han oplyste, at Laserdiskens ejer er Hans Kristian. Han kontaktede ejeren telefonisk. Derefter talte fogeden med ejeren, som forklarede, at han var i Laserdiskens lokale i Aalborg i anledning af tilsvarende fogedsag. Han blev vejledt om, at han ikke havde pligt til at afgive forklaring, og at han havde ret til at indkalde en advokat til fogedforretningen i København.

Fra Elmir Tartics kendelse, 29. november 2005

Eksempel 1: Judge John Deed

Princippet er dramatiseret i BBC's tv-serie *Judge John Deed*, sæson 3, afsnit 3, *Conspiracy* (2003). En ung mand er indkaldt for at vidne i en kontroversiel sag, men det viser sig, at advokaten prøver at sværte vidnet til ved at afsløre ham som en utroværdig kriminel person, hvorefter dommer John Deed griber ind.

Advokaten, mr. Cantwell, læser fra et brev: - "If you don't let me have £1.000 I'll send your letters to the Daily Mail and tell them the whole dirty truth about you." Did you write that to mr. Roxborough on the 1st of March?

Vidnet, mr. Toombs: - I can't remember.

Advokaten: - You can't remember? Did you often write letters like this?

Dommeren: - Are you exhibiting this, mr. Cantwell?

Advokaten: - I will be, my lord.

Dommeren: - Do you have a handwriting expert?

Advokaten: - You bet we do. Well, mr. Toombs?

Dommeren: - Mr. Toombs, before you answer, has anyone advised you that you might expose yourself to the serious charge of blackmail under Section 21 of The Theft Act 1968?

Advokaten: - Does your Lordship have to hand him the lifeline?

Dommeren: - Come off it, mr. Cantwell, it's the oldest rule in the book. Mr. Toombs, no one is bound to answer any question if the answer might lay them open to a criminal charge.

Eksempel 2: JAG

Næste retssikkerhedsproblem er begrebet "probable cause", som man heller ikke kan undgå at støde på, hvis man ser amerikanske tv-serier. Dette eksempel er fra *JAG* (Interne Affærer), sæson 6, afsnit 14, *Killer Instinct* (2001).

Dommeren: - I'm extremely disappointed in what I've heard from the prosecution today. At best, a witness have been evasive, at worst, he testified untruthfully. The law is clear: The information gained after a search cannot be used to support probable cause for that search. Therefore I'm granting the defence's motion. The evidence found in Petty Officer Duell's locker is suppressed.

denskjultekorrupsion.dk/video46
Judge John Deed, sæson 3, afsnit 3

denskjultekorrupsion.dk/video47
JAG, sæson 6, afsnit 14

Retssikkerhedsproblem nr. 2: Retsgyldig grund jf. "probable cause"

På dansk kaldes det retsgyldig grund. Princippet genfindes i retsplejeloven. Det er ikke tilfældigt, at der i § 653 c står, at der skal anlægges retssag om de krænkelser, "som *begrundede* anmodningen om en undersøgelse."

Min situation var den samme som den i *JAG*, hvor der blev foretaget en ransagning af Duells skab. Her fandt man relevant bevismateriale, men det retfærdiggjorde ikke, at der savnedes et retsgrundlag for ransagningen.

Tv-serien afspejler virkeligheden, for begrebet er indført i demokratiske lande for at begrænse magthavernes brug af vilkårlige ransagninger og for at sikre lovlig indsamling af beviser.

§ 653 c. Rekvirenten skal inden 4 uger efter modtagelsen af fogedrettens meddelelse om, at undersøgelsen er afsluttet, anlægge retssag vedrørende de krænkelser eller overtrædelser, som begrundede anmodningen om undersøgelse, medmindre rekvisitus frafalder forfølgning. Har rekvisitus ikke frafaldet forfølgning, og anlægges retssag ikke rettidigt, skal fogedretten og rekvirenten efter anmodning fra rekvisitus tilbagelevere beslaglagte genstande og dokumenter, fremstillede kopier og andet bevismateriale hidrørende fra undersøgelsen, og det under undersøgelsen fremkomne kan ikke anvendes som bevis for krænkelser eller overtrædelser.

Retsplejelovens § 653 c, stk. 1

Problemstillingen var særlig aktuel på det tidspunkt. Den 30. januar 2008 havde DR sendt en dokumentarfilm om hemmelige amerikanske fangetransporter, der foregik på dansk/grønlandsk territorium i og med, at de amerikanske fly mellemlandede på Grønland. Det var tvivlsomt, om de amerikanske fangetransporter var i overensstemmelse med menneskerettighederne, og der blev taget kraftig afstand fra en mulig anvendelse af danske flyvepladser til sådanne krænkelser.

Det affødte en forespørgselsdebat i Folketinget den 6. februar 2008. Der blev talt om en undersøgelseskommission, da Finn Aen (EL) foreslog, at man kunne borde de mistænkte fly og således finde ud af, om der foregik noget ulovligt. Det affødte følgende svar fra justitsminister Lene Espersen (KF):

Jeg vil sige til hr. Frank Aen, at retsplejelovens regler er meget klare. Der skal være en konkret mistanke - og også en mistanke med en vis styrke - for at politiet kan borde et fly. Og hvis det, hr. Frank Aen nu lægger op til, er Enhedslistens nye retspolitik, altså at danske politimyndigheder skal kræve, at et fly, der har et vist nummer, og som man tror, er ulovligt, skal mellemlande i Danmark, og at vi kan borde det uden noget konkret mistankekrav, så vil jeg sige, at der er meget af Enhedslistens retspolitik, der skal revideres.

Det svarer jo til, at en hvilken som helst forening eller person kan udslynge en beskyldning mod andre, som så selv har ansvaret for at bevise deres uskyld. Sådan spiller klaveret altså ikke i et retssamfund, må jeg sige til hr. Frank Aen.

Justitsminister Lene Espersen (KF) til Frank Aen (EL), 6. februar 2008

Retssikkerhedsproblem nr. 3: Anvendelsen af ulovlige beviser

Men sådan spiller klaveret faktisk hos Retten i Aalborg og Vestre Landsret - også når det gælder anvendelsen af ulovlige beviser.

Ifølge forfatterne til den kommenterede menneskeretskonvention (side 773) er der ikke tvivl om, hvordan Menneskeretsdomstolen ser på anvendelsen af beviser, der er tilvejebragt i strid med beskyttelsen af privatlivets fred: "Anvendelsen af ulovlige beviser anses ikke i sig selv for stridende mod art. 6. Dette gælder dog naturligvis ikke, hvor der er tale om beviser, der er tilvejebragt i strid med andre bestemmelser i EMRK, f.eks. art. 3 om tortur m.v. eller art. 8 om privatlivets fred."

Eksempel 3: Judge John Deed

Hvordan forholder John Deed sig til anvendelsen af ulovlige beviser? Det fandt vi ud af i sæson 2, afsnit 1, *Political Expediency* (2002). Igen står han over for mr. Cantwell, der prøver at forsvare sit bevismateriale:

Mr. Cantwell: - My lord, these records are a matter of fact.

Dommeren: - Mr. Cantwell, the moment we begin to admit evidence that has been obtained in violation of the law, the whole moral legitimacy upon which the legal system is founded begins to crack. The end does not justify the means in this process. If it did, we might just as well torture everybody suspected of a crime. Under Section 78 of the Police and Criminal Evidence Act 1984, and you know the section, the court may exclude evidence if it appears that, having regard to all the circumstances - including those under which it was obtained - it's admission would have an adverse affect. I'm going to exclude it.

Eksempel 4: Water Rats

Hvad bør konsekvensen af en formalitetsfejl være?

I den australske tv-serie *Water Rats* om havnepolitiet i Sydney måtte de lade en narkohandler gå efter en ransagning, fordi der var skrevet en forkert dato på kendelsen. Mere skulle der ikke til, før de var nødt til at lade narkohandleren gå. Så kunne de skændes om, hvem der havde ansvaret for at se efter, om alt stemte. Eksemplet er fra sæson 6, afsnit 14, *Broken English* (2001).

denskjultekorrupsion.dk/video48

Judge John Deed, sæson 2, afsnit 1

denskjultekorrupsion.dk/video49

Water Rats, sæson 6, afsnit 11

Retssikkerhedsproblem nr. 4: Konsekvensen af formalitetsfejl

Tænk, hvis jeg ikke havde været på arbejde den 29. november 2005, men var taget på ferie? Hvem ville de så give skylden for Niels Bo Jørgensens og Dorete Bagers fejl? Bevissikringen ville jo være gennemført under alle omstændigheder!

Hvad ville konsekvensen være, hvis bevissikringen blev ophævet? Ja, det ville få den virkning, at FDV ikke kunne snage i, hvad der solgte godt i Laserdisken, men det ville ikke få indflydelse på deres rettigheder. Det ville højst påføre dem den ulempe, at de skulle anlægge en almindelig retssag - sådan som alle andre i Danmark er nødt til. Hvis FDV's nye fortolkning viste sig at være rigtig, var min parallelimport naturligvis ulovlig, og hvis også de erstatningsretlige betingelser var opfyldt, risikerede jeg at skulle betale erstatning til en eller anden. Hvis retten fik brug for mit regnskabsmateriale ved bedømmelsen af et eventuelt krav, kunne de få adgang til mine regnskaber ved edition. Det betyder, at retten pålægger mig at give dem adgang til mine regnskaber.

Konsekvenserne for FDV ville i realiteten være uhyre beskedne. De ville kun blive handicappet på den måde, at de ville blive stillet som alle andre sagsøgere, men mine handlinger var tilsyneladende så alvorlige, at dommerne var villige til at se bort fra almindelige retssikkerhedsmæssige principper. Jeg havde solgt film, der ikke var udgivet af FDV. "Fy fan," som de siger i Sverige.

Hvis jeg derimod havde begået en mere almindelig forbrydelse, f.eks. stukket en anden person ned med en kniv, var jeg sluppet for straf, for i sådanne sager går domstolene ikke på kompromis med retssikkerheden jf. artiklen nedenfor.

Efter den uheldige hændelse med knivstikkeren fremsatte justitsminister Lene Espersen et lovforslag, der skulle gøre det lettere for anklagemyndigheden at forkynde en ankestævning fremover. Der er ikke ændret på reglerne om bevissikring, så politikerne er åbenbart tilfredse med, at dommerne ser bort fra lovgivningen, når målet er at forfølge FDV's - og andre monopolers - konkurrenter.

Knivstikker går fri efter politifejl

En banal procedurefejl begået af Fyns Politi har fået alvorlige og dramatiske konsekvenser for en familie på Østfyn. Familiefaderen på 46 år blev den 1. maj sidste år stukket ned med kniv i Nyborg og er i dag stadig under behandling på psykiatrisk afdeling på Odense Universitetshospital.

Den formodede knivstikker gik fri i byretten i Svendborg, fordi vidner blev truet til tavshed. Da Fyns Politi skulle forkynde anketiltalen for den formodede knivstikker, var han væk. Derfor skete forkyndelsen til en søster på adressen i Bøgeparken i Volls-mose. Det var efter reglerne. Men fordi søsteren ikke har bopælsadresse samme sted som den tiltalte, har Østre Landsret afvist sagen. Den, der førte kniven mod den 46-årige familiefader, bliver dermed aldrig stillet til ansvar, og nu er sagen lukket.

Ankesagen

Da Laserdisken ApS i 2005 ifølge planen skulle opløses, var dets egenkapital på 149.000 kr. FDV's fejl havde påført selskabet omkostninger til advokater på over 164.000 kr. Min opsparing i selskabet var tabt, og jeg måtte indskyde yderligere 15.000 kr. for at kunne betale regningerne.

Jeg var ikke indstillet på at bløde for FDV's overfald og fejl. FDV havde kun fået medhold i ét punkt, og det skyldtes Helle Dietz' tilsidesættelse af princippet om retsgyldig grund. Jeg ankede dommen for at afprøve det principielle spørgsmål, om det bevissikrede materiale kan begrunde selv samme bevissikring. Og så ville jeg have FDV til at betale sagens omkostninger.

I svarskriftet nedlagde FDV den samme påstand om erstatning, som var afvist af Helle Dietz. Lars Segato var informeret om, at han kunne appellere kendelsen, og det havde han ikke gjort. Han fremsatte bare den afviste påstand i ankesagen, og han gjorde FDV's tabsopgørelse til svarskriftets hovedtema.

Jeg protesterede og henviste specifikt til de tidligere ankesager mod FDV, hvor landsretten både i injurieszagen og udlejningssagen havde afvist at tage stilling til forhold, som byretten ikke havde taget stilling til. I udlejningssagen havde jeg for byretten nedlagt påstand om erstatning, men Arildsen ville behandle lovligheden af forbuddet først. Derfor blev erstatningsspørgsmålet først aktuelt i landsretten, som ikke desto mindre afviste at behandle mit erstatningskrav (side 401).

Trods min protest godkendte Vestre Landsret påstanden, og dermed ændrede sagen karakter. Nu indgik ophavsretslovens fortolkning, der var afgørende for, om min adfærd havde været forkert. Men Lars Segato kom ikke ind på dette. For ham var det stadig en naturlov, at parallelimport begrundede FDV's erstatningskrav, og han undlod at forholde sig til ankesagens tema, retsgyldig grund. Uden antydning af sagsforberedelse om disse to temaer berammede landsretten domsforhandling. Jeg skulle møde den 21. december 2009 og betale 2.120 kr. i retsafgift.

Jeg drøftede situationen med Per Christensen. Landsretten lagde tydeligvis op til, at Laserdisken ApS summarisk skulle dømmes til at betale erstatning til FDV, så jeg kunne skyde en hvid pind efter mit håb om at få omkostningerne dækket. Jeg var ikke forpligtet til at skyde flere penge i selskabet, om det så blev dømt til at betale en trilliard kr. til FDV, men at gennemføre sagen på de nye præmisser ville være spild af tid og penge. Jeg undlod at betale retsafgiften, hvorefter Vestre Landsret ophævede min anke. Derefter frafaldt FDV påstanden om erstatning.

Fremsættelse af nye påstande og anbringender, der medfører, at sagen udvides med krav, der ikke har været behandlet i foregående instans, bør i reglen undgås, da ankeinstansen ellers, for så vidt angår disse krav, kommer til at afsige dom som første og i almindelighed også som sidste instans.

For så vidt angår kærendes bemærkninger om, at Vestre Landsret ikke iagttagt kærendes bemærkninger om det forhold, at sagen er anlagt mod kærende og ikke Laserdisken v/ Hans Kristian Pedersen, skal det bemærkes, at Vestre Landsret selvfølgelig har været bekendt med dette forhold, al den stund kærende meddelte dette *skriftligt* til Vestre Landsret.

FDV v/Lars Segato til Østre Landsret, 23. maj 2007

Østre Landsrets behandling af kæremålet

Under fogedforretningen i København havde Elmir Tartic fra Københavns Byret afventet, hvad Dorete Bager besluttede i Aalborg, og Østre Landsret stillede også kæremålet i bero, indtil Vestre Landsret havde truffet afgørelse.

Min omhyggelige redegørelse var også sendt til Østre Landsret, men jeg turde ikke løbe risikoen for, at de lige så skræmmet afviste at iagttage Johan Schlüters fortolkningsbidrag og mine foranstaltninger til at undgå forbudt parallelimport, så jeg skiftede strategi. Jeg skrev til Østre Landsret, at Vestre Landsret så ud til at have overset mine indlæg, og for Østre Landsret ville jeg alene gøre gældende, at de anfægtede handlinger ikke havde noget at gøre med Laserdisken ApS.

Lars Segato protesterede. Lidt usædvanligt forsøgte han at bestemme, hvad jeg ville gøre gældende, og han afviste, at Vestre Landsret havde undladt at iagttage, at det ikke var Laserdisken ApS, der ejede Laserdiskens butikker.

Østre Landsret anerkendte, at der ikke var fremlagt oplysninger, der gav grund til at antage, at Laserdisken ApS i november 2005 disponerede over lokaler, computere eller andet på adressen Sankt Peders Stræde 49, København, og at der her ville kunne findes bevis for krænkelse. Østre Landsret ophævede bevissikringen og bestemte, at FDV skulle betale Laserdisken ApS 5.000 kr. i sagsomkostninger. En sejr over FDV var så usædvanlig, at jeg tog et billede af checken som minde.

Erfverns- og investeringscenter City · Ny Østergade 25 · 1101 København K · Tlf. 33 52 52 08 · www.forbank.dk

København DEN 11/10-2007 BETAL MOD DENNE CHECK KR. 5000,-

KRONER femtusinde 00/100

TIL Laserdisken ApS
Att.: Hans Kristian Pedersen
Prinsensgade 38
9000 Ålborg

KONTO NR. 2031403

Johan Schlüter advokatfirma
Højbjergs Allé 10, DK-100 København K
Tlf. 32 71 20 00 - Fax 32 71 21 00

TIL BANK/ETTER BANKER

CHECK NR. 5401890 REG. NR. 5470 TX KONTO NR.

forstředernes bank
fa bedre råd

Check fra FDV til Laserdisken ApS, 11. oktober 2007